

Täysistunto

Tiistai 28.11.2017 klo 13.59—17.43

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain 61 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 179/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

15.39 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan, että ulkomaisten ajokorttien hyväksymistä Manner-Suomessa ajamiseen laajennettaisiin. Jatkossa Manner-Suomessa voisi ajaa autoa esimerkiksi kiinalaisella ajokortilla, koska enää ei vaadittaisi kuskilta EU- tai Eta-valtioiden tai Geneven ja Wienin kansainvälisiin tieliikennesopimukseen liittyneiden valtioiden myöntämiä ajokortteja. Edellytyksenä tälle ajokortin hyväksymiselle on muun muassa, että se on myönnetty jossain Suomen tunnustamassa valtiossa. Suomeen muuttavilla tai täällä tilapäisesti oleskelevilla olisi oikeus ajaa tällaisella kortilla enintään vuosi väestörekisteriin kirjaamisesta.

Tällä muutoksella edistettäisiin matkailijoiden liikkumista ja erilaisten ajo-oikeutta edellyttävien matkailupalvelujen käyttöä sekä maahan muuttavien liikkumista ja työllistymistä. Tietyillä vaatimuksilla tällaisella ajokortilla on mahdollista tehdä myös töitä liikenteessä ja ajaa esimerkiksi yli 80 tonnin ajoneuvoyhdistelmää. Tällaisen ajoneuvoyhdistelmän hallitseminen vaatii muutakin kuin kaukomailla myönnetyn pahvinpalan, jota kutsutaan meilläkin ajokortiksi. Mielestäni tältä kohdin on oltava tarkka, täytyvätkö ajoneuvoyhdistelmän kuljettamisen vaatimukset. Esityksen mukaan edellytyksenä ajokortin hyväksymiselle on, että se on myönnetty Suomen tunnustamassa valtiossa. Monessa maassa tämän kuuluisan pahvinpalan saa maksamalla: esimerkiksi B-luokan ajo-oikeus maksaa 500 dollaria, seuraava ajo-oikeusluokka 200 dollaria lisää ja niin edelleen.

Esityksen mukaisesti ulkomaisten ajokorttien hyväksymisen nykyistä laajemmin ajamiseen Suomessa ei arvioida heikentävän liikenneturvallisuutta. Voin entisenä ja tulevana liikennevalvojana sanoa, että eppäillä soppii. Jos liikennesäännöt liikennemerkkejä myöten ovat lähtömaassa erilaiset kuin Suomessa, se tuo haasteita niin kuljettajalle itselleen kuin muille liikenteenkäyttäjille. Tästä on hyvänä esimerkkinä Venäjän ja Suomen erilaiset liikennekulttuurit. Jos meillekin, arvon kansanedustajat, annettaisiin mahdollisuus lähteä ajamaan [Puhemies koputtaa] kuorma-autolla Pekingin tai Delhin kaduille, mitenkähän monella meistä olisi siihen valmiutta ja taitoa riittävästi?

15.41 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tosissaankin, niin kuin edustaja Kulmala totesi, tässä esityksessä ehdotetaan, että ulkomaisten ajokorttien hyväksymistä Man-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

ner-Suomessa ajamiseen laajennettaisiin eli — tuttavallisemmin — EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta tulevat, turistit muun muassa, voisivat ajaa 1.2.2018 alkaen täällä Suomen tie- liikenteessä meidän muitten mukana.

Tässä on ajateltu, että tämä ehdotettu muutos voisi aiheuttaa lisätyötä liikennevalvon- nassa ja ajokortteja käsiteltäessä, ja tämä lisätyö voisi aiheutua esimerkiksi korttien sisäl- tämän ajo-oikeuden tunnistamisesta yhtenäisen ajokorttilomakkeen puuttuessa tai luokka- merkintöjen vaihtelevuuden takia.

Ja sitten mitä tulee tähän liikenneturvallisuuteen, niin kuten Kulmala totesi, ulkomaais- ten ajokorttien nykyistä laajemman määrän hyväksymistä ei katsota liikenneturvallisuutta heikentäväksi asiaksi. Mutta uskoisin, että kun tämä lähtee tästä käsittelyyn liikenne- ja viestintävaliokuntaan, niin tähän aiheeseen varmasti myös paneudumme siellä vielä lisää.

Mitä tällä muutoksella edistetään ja haetaan? Tällä edistettäisiin maahan muuttavien ja täällä matkailevien ihmisten liikkumista, maahanmuuttajien työllistymistä ja erilaisten ajo- oikeutta edellyttävien matkailupalveluiden käyttöä. Minä olen antanut itseni ymmärtää, paitsi yhteydenottojen perusteella myös Lapin seudun kansanedustajien puolesta, että eri- tyisesti Lapin matkailu on odottanut tätä kyseistä ajokorttilain muutosta jo liian pitkään, ja siitäkkin syystä tämä hallituksen esitys on nyt varmasti syytä saada käyttöön vielä tämän tu- levan talvisesongin aikana.

Aivan lopuksi, arvoisa puhemies: Minä tiedostan myös itse sen, että tässä lakiesitykses- sä mainittu ajoneuvoyhdistelmän kuljettaminen herättää varmasti osassa meistä liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsenistä kysymyksiä mahdollisista väärinkäytöksistä ja mahdoli- sista liikenneturvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Uskallan sanoa, että valiokunnassa tullaan nämä asiat varmasti perehdyttävästi [Puhemies koputtaa] ja hyvin käymään lävitse, ennen kuin sitten ollaan tässä salikäsittelyssä uudelleen.

15.43 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa puhemies! Tosiaan ulkomaisten ajokorttien hyväksy- mistä Manner-Suomessa laajennettaisiin, ja todellakin tässä tietysti on olemassa myös tiet- tyjä duubioita siitä, ollaanko tässä tekemässä Suomeen halpapuskeja, jotka sitten edullises- ti ajavat mutta joilla välttämättä ei ole sitä osaamista näissä olosuhteissa. Minua on lähes- tytty nimenomaan Lapin matkailualan puolelta monta kertaa tässä asiassa ja on sanottu, että niin suuri määrä tulee esimerkiksi Aasiasta ja varsinkin Kiinasta turisteja, että he mie- lellään ajaisivat itse täällä Suomessa. Tässä mielessä tietysti voin ymmärtää tämän henki- löautokortin, mutta totta kai tämä on liikenneturvallisuuskysymys hyvin pitkälle.

Toisaalta itse voin sanoa, että kun minulla oli kimppakämppä Espanjassa, niin tulihan sitä aika paljon Espanjassa ajettua autolla, ettei siellä kukaan tullut minulle sanomaan, että älä tule tänne ajamaan. No, tämähän koskee siis EU:n ulkopuolisia henkilöitä, enkä lähtisi mitään diskriminaatiota tässä asiassa tekemään, mutta totta kai pitää olla myös selkeillä la- tinalaisilla kirjaimilla se ajokortti ja siinä ei saa olla väärinkäytöksiä.

Tämä tulee herättämään varmasti meillä valiokunnassa hyvin monenlaisia kysymyksiä niin liikenneturvallisuuden osalta kuin myös tämän kuskikysymyksen osalta, miten kuor- ma-autoliikenne sujuu tulevaisuudessa näitten ulkomaalaisten kuskien osalta. Toisaalta me elämme vapaassa maailmassa sillä tavalla, että liikkumisen pitäisi olla mahdollisimman joustavaa, ja tässä mielessä meidän täytyy sitten ottaa ne haasteet vastaan niin, että mitään väärinkäytöksiä ei pääse tapahtumaan ja vastuukysymykset ovat kunnossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

15.45 Mirja Vehkaperä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Eduskunta on saanut hallituksen esityksen isommasta ajokorttilain uudistuksesta, ja se on parhaillaan liikenne- ja viestintävaliokunnassa. Nyt tällä pienemmällä ajokorttilainsäädännön uudistamisella pyritään juuri edesauttamaan sitä, että EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta tulevat matkailijat, turistit, pystyisivät myöskin ajamaan Suomessa autoa, aivan kuten mekin, kun menemme ulkomaille, pystymme vuokraamaan auton ja ajamaan sillä sitten niissä olosuhteissa, missä kulloissakin maassa vierailimme.

On toden totta se, että matkailijat, erityisesti Lapissa, ja matkailuyrittäjät odottavat sitä, että saamme tämän lain voimaan mahdollisimman nopeasti tämän turistikauden, talviturismikauden, aikana, jotta esimerkiksi kiinalaiset turistit tulisivat Suomeen eivätkä menisi tällä hetkellä Ruotsiin ja Norjaan tästä arktisesta alueesta nauttimaan. On tärkeää, että me palvelua antaessamme koulutamme, opastamme, kerromme talviolosuhteista ja meidän liikennekulttuuristamme, silloin kun ulkomaalaiset tulevat meidän olosuhteisiimme ajamaan autolla, koska liikenneturvallisuus edellä tämänkin lain kohdalla on mentävä.

No, mitä tulee sitten tähän kabotaasiliikenteeseen ja raskaan kaluston ajamisen mahdollisuuteen, niin tämä lakihan ei anna mitään avainta ja mahdollisuutta semmoiseen isompaan kuljetusmuotoon. Tarvitaan siis liikennelupa edelleenkin, jos raskasta kalustoa aikoo ajaa, ja pätevyysvaatimukset sen myötä.

15.47 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä ajokorttilain muuttaminen liittyy tässä käynnissä olevaan ajokorttilain uudistukseen, kuten täällä edellä jo tuli esille. Pidän tätä uudistusta sikäli järkevänä uudistuksena, että se todennäköisesti tulee sujuvoittamaan viranomaiskäsitelyä. Tämmöisen vuoden aikajakson myöntäminen muiden kuin EU- ja Eta-alueelta sekä niiden ulkopuolelta Wienin liikennepalvelusopimuksen allekirjoittaneista maista tulevien ajokorttien tunnustamiseen edesauttaa varmasti maahanmuuttajien työllistymistä mutta tukenee varmasti myös turismia, kun vaativaan kielivaatimukseen ei tarvitse vastata välittömästi.

Tosin jo nykyään lainsäädäntö sallii niin kutsutut tilapäiset ajokortit muista maista tulleille. Epäilty liikenneturvallisuuden heikkeneminen ei täten ole suurimpia pelättävissä olevia asioita. Näihin turvallisuuteen liittyviin asioihin varmasti tulemme paneutumaan valiokuntakäsittelyn vaiheessa. Ja on huomattava ja muistettava, että hallituksen esitykseen sisältyy tämä ammattiliikenteessä säilyvä tutkintovaatimus, joka on turvallisuuden kannalta ehdottoman tärkeä.

15.49 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Lapin matkailu on lisääntynyt alkuvuoden aikana 27 prosenttia. Onhan se lisääntynyt muuallakin Suomessa, mutta Lapissa kasvuprosentit ovat aivan huikeita, olleet jo useamman vuoden ajan, ja näyttää siltä, että tämä tilanne tulee jatkossa vain kehittymään eteenpäin.

Tämä nyt tehty esitys tukee matkailun yhtä osa-aluetta elikkä lähinnä sitä, että vuokratulla autolla ihmiset pystyvät paremmin kulkemaan, ja myöskin moottorikelkkailua, joka ohjelmapalveluna on ollut monille turistiryhmille mahdotonta toteuttaa, koska he eivät ole saaneet ajaa omalla ajokortillansa sitä.

Tosin tämä esitys on yksi pieni palanen suurempaa kokonaisuutta. Lapin matkailu on nyt sellainen teollisuudenala, johon joka sektorilla tulee kiinnittää todella paljon huomiota. Nämä mahdollisuudet edellyttävät, että me saamme liikenne- ja viestintäpuolelta lento-, raide- ja tieyhteyksien kehittämisessä isoja satsauksia ja toimintoja. Meidän pitää saada ke-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

sämatkailua tuotteistettua. Meidän pitää saada lisää majoituskapasiteettia, koulutusta ja siten työvoimaa, osa-aikaista, pitempiaikaista, ja sitten meidän pitää saada valtion, Metsähallituksen, maankäyttö- ja omistajaohjausasiat järjestykseen. Pitäisi saada muun muassa strategia Metsähallituksen toimintojen kehittämiseksi osana Lapin matkailua. Eli töitä riittää todella paljon.

Hyvä, että tässä tilanteessa on pystytty reagoimaan näin nopeasti tähän muutostarpeeseen. Tämä ajokorttilainsäädäntöuudistushan on isompi asia, ja se ei olisi missään tapauksessa vielä auttanut Lapin matkailun tarpeita tälle vuodelle. Toivon mukaan me saamme muitakin vastaavia uudistuksia tehtyä tällaisella nopeudella.

15.51 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Sinällään tämä hallituksen esitys on kannatettava, mutta kun siellä perusteluissa sanotaan, että "ulkomaisten ajokorttien hyväksymisen nykyistä laajemmin ajamiseen täällä ei arvioida heikentävän liikenneturvallisuu- ta", niin siinä suhteessa olen kyllä eri mieltä. Meidän pitää ajatella kolmea eri tekijää:

Ensinnäkin ulkomaalaisten matkailijoitten kasvu Lapissa, ennen kaikkea Aasiasta, on rajussa myötätuulessa. Hyvä niin, mutta se tarkoittaa, että Lapin ääreviin olosuhteisiin tulee entistä enemmän kausimatkailijoita, jotka ovat tottumattomia kylmyyteen, pimeyteen, lumeen ja jäysiin teihin, ja sitten pitää muistaa vielä, mitkä ovat nämä talvikunnossapidon kriteeristöt ja kuinka niitä valvotaan — tai paremminkin, kuinka niitä ei valvota — ja monessa tapauksessa Lapin tiet, varsinkin alemmanasteiset tiet, ovat aivan luokattoman huonossa kunnossa. Ei tarvitse kuin seurata näiden päivien uutisia valtatie 21:ltä, missä ulkomaisen kaluston ja kuskien toimesta tie on vähän väliä poikki. Tarvitaan valistusta ja ohjausta, ja on todellakin niin, että nämä matkailijat eivät halua pelkästään autoilla vaan myöskin kelkkailla.

Perustienpidon määrärahat on saatava aivan uudelle tasolle, ja kiireellisimpänä uusinvestointina, liittyen tähän matkailuun ja tähän hallituksen esitykseen, on ehdottomasti se, että Rovaniemen kentän liittymä Nelostielle, se risteysalue, pitää saada välittömästi kunnostettua jo yksin tämän hallituksen esityksen toteutuessa.

Ja kun muistaa, että silloin kun venäläiset turistit, onneksi, tulivat Suomeen uudenvuoden aikoina, heillä oli tapana ajaa keskellä tietä, kun Venäjällä tiet on yliaurattu, ja siitä seurasi varsinkin silloin alkuaikoina yllättävän paljon onnettomuuksia. Tämä jo osoittaa sen, kuinka paljon liikennekulttuuri voi vaihdella eri maissa.

15.53 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys ajokorttilain muuttamisesta näin pikaisella aikataululla on todellakin kannatettava. Täällä monessa puheenvuorossa on käyty keskustelua, että Lapin matkailussa ollaan tästä erityisen tyytyväisiä. Näin varmaan on, ja tuossa edustaja Mustajärvi käytti siinä mielessä ansiokkaan puheenvuoron, että nosti näitä turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä hyvin esiin. Lapin olosuhteet ovat ulkolaisille haasteelliset, ne ovat meille suomalaisillekin osittain haasteelliset, mutta erityisesti tuolta kauempaa Lappiin turistiksi tuleville ne olosuhteet ovat siellä sellaiset, kun he eivät kotimaassaan ole ikinä joutuneet talviolosuhteissa ajamaan. Siksi tämä liikenneturvallisuuden näkökulma pitää ottaa erityisen tärkeästi esille.

Varmaan on syytä pohtia myös, voisiko sillä alueella olla vain pikku-E-kortti se, millä saa ajaa, jos oikein tuolta niin sanotusti kaukomailta tullaan, koska itse ainakin näen, että tuskin nyt rekkakuskia, linja-autonkuljettajia siellä matkailijoiden joukossa on, ja se ei ole

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

ainakaan tarpeellistakaan. Se voisi olla tällöinen pienempi ajokortti. Pohditaan tätä siten liikenne- ja viestintävaliokunnassa.

Suomalaiset tunnetaan maailmalla hyvinä kuljettajina, mutta meillä varmaan tulee syn-typeräisenä tämä kohtuullisen hyvä ajotaito just näin, että meillä on neljä eri vuodenaikaa ja totutaan ajamaan pimeällä ja liukkaalla ja kesällä. Mutta ihmisten, jotka tulevat kauem-paa, niin kuin Lapin matkailijat, ajokokemus on vain niin sanottu kesäajokokemus, ja siksi tämä turvallisuusnäkökulma täytyy tässä nostaa erityisen hyvin esille. Mutta Lapin matkai-luyrittäjien toive tässä täyttyy, ja se tässä hallituksen esityksessä on hyvää.

15.55 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunnas-sa on käsittelyssä ajokorttilainsäädännön iso uudistus, ja tämä nyt käsittelyssä oleva halli-tuksen esitys on tavallaan osa sitä uudistusta. Ministeri Bernerille kiitos siitä ja myöskin lii-kenne- ja viestintäministeriölle kiitos siitä, että tämä osa on tuotu erillisenä tänne käsitte-lyyn, ja toivottavasti tämä menee nopeasti eteenpäin. Toivon myöskin, että asiantuntija-kuulemisessa, kun tämä menee aikanaan valiokuntaan, otetaan esille kaikki nämä huo-miot, mitä keskustelussa tässäkin salissa on tullut esiin, asiantuntijoiden toimesta.

Suomi elää hyvin paljon tänä päivänä myöskin matkailusta, ja etenkin Lapin matkailu on voimakkaassa kasvussa. Hallituksen esitys on tuotu käsittelyyn nimenomaan sen takia, että halutaan turvata matkailua Lapissa. Tässä esityksessä tietysti on huomionarvoista se, niin kuin täällä on jo useissa puheenvuoroissa tullut esille, että liikenneturvallisuusnäkökohdat edellä täytyy mennä. Suomen olosuhteet, etenkin talviset olosuhteet, tulee myöskin ottaa huomioon. Myöskin teiden kunto, joka aina arveluttaa — ja teiden kunnossa on paljon pa-rannettavaa — tulee huomioida.

Se on tosiasia, että kun nyt sitten ulkolaiset pääsevät ajamaan täällä Suomessa, niin tar-vitaan myöskin opastusta ja valistusta aivan aidosti. Esimerkiksi vaikkapa moottorikelkka talvella ei ole kovinkaan helppo ajettava. Voin itsekin sen todeta, koska olen useita vuosia sitä ajanut talvella. Se vaatii oman tekniikkansa, ja toivottavasti tätä tietoisuutta viedään eteenpäin.

Toivon, että liikenne- ja viestintävaliokunnassa aidosti kuullaan ja myöskin kuunnel-laan asiantuntijoita mutta asia menee eteenpäin.

15.57 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys Eta- ja EU-alueiden ulkopuolisten ajokorttien kelpoisuuden hyväksymiseksi on hyvä ja kannatettava. Tämä nopeuttaa maahanmuuttajien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan, ja ennen kaikkea esityksen pontimena on varmaankin ollut satunnaisten liikenteessä autoa kuljetta-vien turistien liikkumisen helpottaminen, ja siihenhän tämä esitys on onnen omiaan.

Varmasti valiokunnassa on käsittelyssä syytä kiinnittää huomiota turvallisuusaspektei-hin. Emme halua vaarantaa turvallisuutta tieliikenteessämme, mutta voisin tietysti kuvitel-la, että henkilö, joka on tottunut ajamaan Delhin tai Pekingin liikenneturhuksissa, täällä mei-dänkin ruuhkaisilla ja ahtailla teillä saa autoa kyllä kuljetettua. En pidä tätä vakavana uh-kana.

Tietysti on syytä kiinnittää huomiota myös siihen, että sitten ammattiliikenteessä erilai-set pätevyysvaatimukset ovat toista luokkaa, ja pidempiaikaiseen käyttöönhan tästä väliai-kaisesta ajoluvasta ei ole. Muistaakseni laissa muualla sanotaan, että kahden vuoden sisäl-lä on sitten, jos maahan jää pysyvästi asumaan, konvertoitava ajokortti suomalaiseksi ajo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

kortiksi tarvittavine koulutuksineen, mikäli laki vaatii näitä lisäkoulutuksia, ja näin ollenhan kyse on tilapäisestä ajo-oikeudesta.

15.59 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa puhemies! Hallitukselle jälleen kiitokset järkevästä ei nyt norminpurusta mutta ainakin säädösten sujuvoittamisesta. Tähän ajokorttilain muutokseen liittyy olennaisesti erityisesti, niin kuin edustaja Kopra sanoi, EU- ja Eta-alueiden ulkopuolelta, lähinnä Aasiasta, meille suuntautuva turismi ja halu helpottaa heidän mahdollisuuksiaan matkustaa myös muualle kuin mihin julkisilla kulkuvälineillä pääsee. Kyse tässä muun muassa kiinalaisessa turismissa ei ole mistään nappikaupasta. Esimerkiksi viime vuonna kiinalaiset turistit jättivät Suomeen 335 miljoonaa euroa erilaisten palvelujen kautta. Nousua esimerkiksi toissa vuoden lukemista on lähes 80 miljoonaa euroa.

Silti, arvoisa puhemies, vieläkin enemmän kiinalaisten turistien houkuttelemiseksi voitaisiin tehdä. Esimerkiksi Kiinasta tuttujen maksupalvelujen käyttöönotto laajemmin myös Suomessa lisäisi varmasti myös meille suuntautuvan turismin määrää. Nythän meillä vain valitettavan harvoissa kaupoissa on esimerkiksi kiinalaisturisteilla mahdollisuus käyttää heille tuttuja maksupalveluja. Siksi kannustaisinkin yrityksiä vahvasti uusiin maksupalvelusovelluksiin.

16.00 Jari Ronkainen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämän hallituksen esityksen ajokorttilain 61 §:n muuttamisen osalta on pääpiirteittäin ihan ymmärrettävää, miksi se täällä on. Senhän on nimenomaan tarkoitus matkailua edistää, ja sitä minäkään en missään muodossa halua vastustaa. Mutta kuitenkin tässä nyt on sitten sellaisia kysymyksiä, että kun puhutaan, että kiinalaiset turistit tulevat tänne, niin tarvitsevatko he välttämättä ajoneuvoyhdistelmään oikeuttavan ajoluvan. Minä en ole ihan varma siitä asiasta, kun pääasiassa turistit kuitenkin vuokraavat vain noita asuntoautoja. Eli tässä kohtaa voisi miettiä, olisiko se ABE-luokan ajokortti riittävä, elikkä moottoripyörä-, henkilöauto- ja pikku-E-kortti olisivat varmastikin riittävät.

Täällä puhuttiin tästä harmaasta taloudesta ja kabotaasista. No joo, se on totta, että tarvitaan luvat, tietyt, kuljettajan pätevyudet ja muut tällaiset, mutta täytyy muistaa, että aina meiltä löytyy myös epärehellisiä työnantajia, jotka saattavat palkata sellaisia henkilöitä, joilla on se ajolupa.

Sitten tietysti pahin: haluammeko me sellaista, että pahat mielessä oleva kuorma-autokortin omaava henkilö voisi tämän muutoksen myötä mennä vuokraamaan kuorma-auton ja sen jälkeen toteuttaa pahimman tavoitteensa. Se on vähän sellainen, mitä minä en ainkaan hyväksy. Tämä on tietysti pahin kauhuskenaario, eikä tällä torjuta terrorismia, mutta tällä nyt sitten tietysti mahdollistetaankin jotain.

Iso kysymys on myös tämä liikenneturvallisuus. Kaikissa maissa ei ole samanlaisia koulutusjärjestelmiä kuin Suomessa eikä myöskään suomalaisia sääolosuhteita. Täytyy nyt tätä esitystä pohtia sitten valiokunnassa erittäin tarkkaan ja miettiä, mitä tällä uudistuksella tavoitellaan.

16.02 Rami Lehto ps: Arvoisa puhemies! Ymmärrän hallituksen esitystä siinä muodossa, että siinä turisteja halutaan palvella, että he pääsevät tänne ajelemaan. Täällä on monessa puheenvuorossa tullut esiin, että Kaukoidästä tulee turisteja ja he haluavat vuokrata autoja. Ja kuten täällä ovat edustajat sanoneet, siinä liikenneturvallisuus kyllä heikkenee. Mo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

net tulevat Kaukoidästäkin sillä lailla, että eivät ole ikinä lunta nähneetkään, ja sitten kun tullaan porojen sekaan ja auraukset ovat mitä ovat, niin se on aivan sama kuin se, että se turisti tulisi ensimmäistä kertaa luistimille. Samalla lailla se liukastelee siellä ja tapahtuu niitä kaatumisia, mutta autoilla mennään ojaan.

Sitten täällä puhuttiin maahanmuuttajien integroitumisestakin. Meille voi tulla tuolta etelästä henkilöitä, jotka eivät ole aikaisemmin ajaneet kuin mopolla. Ja täällä, niin kuin edustaja Kulmalakin sanoi, heillä on ostamalla hankittu kortti, ja sillä sitten mennään liikenteen sekaan, moottoritielläkin ajetaan 120:tä, eivätkä ne ajotaidot välttämättä vastaa sitä, mitä täällä tarvittaisiin.

Tämä hallituksen esitys on kyllä vähän kaksijakoinen.

16.03 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa puhemies! Todellakin, jatkossa Suomessa saisi ajaa muillakin kuin EU- ja Eta-valtioissa myönnettyillä ajokorteilla, ja kyllähän tämä turismi on iso kysymys. Meille on tulossa paljon turisteja myös kesällä, eivät ne kaikki välttämättä tule talvella, liukkaissa talvisissa olosuhteissa.

Minä vähän ihmettelen tätä keskustelua. Jos minä menen Kanadaan tai Australiaan, niin kyllä minä voin vuokrata sieltä auton ja ajaa suomalaisella ajokortilla. Tietysti tässä todellakin tulee vastuu sitten myös niille autovuokraamoille, jotka antavat auton. Siinä pitää nimenomaan olla myös mahdollisuus valistaa, mitkä ovat Suomen liikennesäännöt, tai jotenkin täytyy tieto saada myös siitä. Totta kai talviolosuhteet ovat haasteellisia, mutta uskon, että tällä on suuri merkitys myös moottorikelkkajien osalta, että nämä turistit pystyvät sitten niillä ajamaan.

Mitä tulee sitten kabotaasiin ja muuhun rekkaliikenteeseen, siihen ammattimaiseen ajamiseen, niin todella niitä, jotka aikovat täällä harjoittaa kuljetusammattia, tietenkin sitovat samat liikennelupasäännökset ja muut vaatimukset, ja siinä ei tietenkään voida yhtään löysiä antaa, vaan pitää olla tarkkana siinä asiassa. Mutta minä olen ymmärtänyt niin, että turistien osalta tämä on lähinnä henkilöautoliikennettä, ja siinä mielessä tässä täytyisi tietysti avoimesti katsoa eteenpäin.

Totta kai liikennevaliokunnassa me tulemme käsittelemään myös näitä duubioita, mitä tähän asiaan liittyy, mutta sen tiedän, että tämä on Lapin matkailulle valtavan tärkeää. Siellä ovat nousseet jälleen valtavasti nämä prosentit, paljonko ihmisiä tulee lisää, ja tämä on yksi houkuttelevuustekijä Suomelle.

16.05 Ari Jalonen sin: Arvoisa puhemies! Hyvää keskustelua, tässä on nostettu esille hyviä asiakohtia, mistä varmasti valiokunnassakin sitten keskustellaan ja mitä käydään läpi.

Kuten kuultiin, tämä on nimenomaan turismin kasvattamiseksi tehty ja irrotettu oikeastaan siitä isommasta kokonaisuudesta, jotta saadaan tämä kenties jo tämän talven lumille valmiiksi. Kulma, mistä tämä on tullut esille enemmän, on nimenomaan tämä moottorikelkkailu, autoilu, Lapin matkailu.

Näistä ajokorttiluokista on otettava huomioon myös se, että isommat matkailuautot ovat jo C-luokan ajoneuvoja. Jos esimerkiksi ajatellaan, että KymiRingissä joskus on vielä kansainvälisiä, isoja moottoriurheilutapahtumia, [Olavi Ala-Nissilä: Milloinkas se tapahtuu?] niin hyvinkin helposti tällaisen C-luokan matkailuajoneuvon perässä on sitten traileri, missä on kyseisen urheiluluokan ajoneuvo kyydissä, joten kyllä tämä on syytä viedä kaikissa luokissa eteenpäin. Mutta korostan sitä, että tähän ei koske ammattiliikennettä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

vaan ammattiliikenteessä on sitten omat säädökset ja ne tulevat aivan toisia reittejä pitkin, joten tästä ei tule mikään tämmöinen ammattiliikenteen aukko.

16.07 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä ajokorttilain uudistus, joka koskee EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta tulevia kansalaisia, mielestäni sisältää toki pieniä mahdollisuuksia joihinkin riskeihinkin. Mutta pitää muistaa se peruslähtökohta. Suomi on ponnistellut koko viime vuodet ankarasti sen puolesta, että Kaukoidän matkailu ja yleensä matkailu tähän maahan lisääntyisi. Saataisiin sitten turisteja tänne ja niitä paljon kaivattuja verotuloja tähän maahan, työpaikkoja ihmisille ja verotuloja valtiolle ja kunnille. Nyt kun tämä tavoite ollaan aika hyvin saavuttamassa, aivan kuten edustaja Alatalo äskeisessä puheenvuorossa hyvin kuvasi — siellä Lapissa todella tapahtuu ja ihmisiä tulee sinne paljon — niin kyllä meidän pitää nyt olla sen verran avaramielisiä tässä asiassa, että annamme siihen mahdollisuuden niille ihmisille, jotka tänne tulevat.

En jaksa kuvitella sitä tilannetta, että joku Kiinasta tuleva matkailija tietoisena lähtisi kokeilemaan, saako itseltään hengen autolla. Kyllä minä uskon, että hän tulee tänne nauttimaan hienosta suomalaisesta talvesta, rauhallisuudesta ja hiljaisuudesta. [Mikko Alatalo: Tai kesästä!] — Tai sitten kesäaikana vastaavista tunnelmista, syöttää itseään sääskille siellä Lapissa tai tuolla Itä-Suomessa, kaikki mahdollista. — Älkäämme ruvetko sille rakentamaan mitään esteitä. Sitten jos tässä matkan varrella osoittautuukin, että on joitakin ongelmia, niihinhan voidaan aina itsenäisen valtion toimivaltaan kuuluvilla lainsäädäntömuutoksilla puuttua.

Lopuksi, arvoisa puhemies, toivon vielä sitä, että nyt kun tätä byrokratiaa yleensä puretaan, niin kyllä tässä se linja pitää meidän pitää ja uskoa siihen, että ihmisistä, kun heitä tänne tulee, suurin osa tulee hyvällä tahdolla ja nauttimaan suomalaisesta luonnosta ja puhtaudesta, niin että älkäämme rakentako siihen esteitä. Kuulkoon tämä substanssivaliokunta asiantuntijoita ja tehköön tästä hyvämuotoisen mietinnön, ja sillä on helppo mennä eteenpäin.

16.09 Outi Mäkelä kok: Arvoisa puhemies! Tämä on ollut hyvä keskustelu, mutta mielestäni tässä kyllä tuli hieman kummallinen sävy ulkomailta tulevien ajotaitoon liittyen. Totta kai kokemus on tärkeää. Mutta kun tämä uudistus on todella tärkeä meidän matkailulinkeinollemme, koko tälle meidän yhteiskunnallemme, niin uskon, että tässä myös on syytä jollain tavalla luottaa ihmisten omaan järjenkäyttöön ja siihen omaan arvioon siitä, mikä heidän ajotaitonsa on. Jos jonkunlaista tarvetta tämmöiseen talviajon opastukseen on ja löytyy kysyntää, niin uskon, että myös sille puolelle syntyy tarjontaa. Ja kun valiokunta nyt tästä kuulee eri toimijatahoja, niin varmaan on hyvä kuulla myös autoa vuokraavia tahoja ja siitä, miten tämäntyyppinen uudistus vaikuttaa esimerkiksi vakuutusasioihin ja näihin kysymyksiin. Uskon, että tämän alan ammattilaiset kyllä pystyvät nämä ajamiseen liittyvät riskit arvioimaan.

16.10 Eero Lehti kok: Arvoisa herra puhemies! Ajokorttia tarvitaan myös moottoriajoneuvoissa, jotka kulkevat lumella, joita kutsutaan lumikelkoiksi. Siinä vaaditaan suomalainen ajokortti, jotta niitä saa käyttää. Ennen kaikkea sitten Lapin matkailutoimijat, jotka toivovat pystyvänsä järjestämään oheispalveluja, toivovat tätä, muuten tilanne on laiton.

Tekisi nyt mieli vähän epäillä. Kun joskus on näitä ulkolaisia, jotka ovat ensimmäistä kertaa tarttuneet sarvista moottorikelkkaan, niin kyllä he ovat hengissä kaikki säilyneet,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2017 vp

vaikka välillä vähän hurjalta näyttää. Mutta helpompi se on siellä maastossa liikkua. Siellä yleensä vahingoittuu itse eivätkä muut niin kuin maantieliikenteessä.

16.10 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Vielä ihan muutama sana.

Tämä uudistus on tärkeä nimenomaan suomalaiselle matkailulle ja Suomen matkailulle, se monipuolistaa ja mahdollistaa myöskin matkailijoiden palvelutarjontaa täällä. Tässä keskustelussa on tullut oikeastaan joissain puheenvuoroissa esille, että tämä hallituksen esitys on turismin lisäämiseksi. Itse en niinkään näe tätä turismin lisäämiseksi. Uskon, että kovinkaan moni Aasiasta tuleva matkailija ei tule Suomeen sen takia, että täällä saa ajaa autolla sillä kortilla. Pikemminkin se on niin, että kun he tulevat tänne, he saavat monipuolisempaa matkailutarjontaa täällä, heidän olemisensa monipuolistuu täällä, he myöskin pääsevät useampiin paikkoihin oma-aloitteisesti ja myöskin matkailupalvelun tarjoajat pystyvät tarjoamaan useampia palveluita matkailijoille. Eli itse uskon, että tämä on pikemminkin siihen tähtäävä hallituksen esitys.

Kun täällä on tullut keskusteluissa esille tämä moottorikelkoilla ajo, niin itse toteaisin, että kyllä siihen tarvitsee tiettyä opastusta. Kun palveluntarjoajat sitten vuokraavat niitä kelkkoja ulkolaisille, niin toivon, että siinä kiinnitetään nimenomaan kelkan käyttöön ja liikenneturvallisuuteen erityistä huomiota.

16.12 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Torniainen otti esille semmoisen asian, mikä on oikeastaan jäänyt liian vähälle huomiolle, nimenomaan sen, että matkailijoitten omaehtoinen tutustuminen esimerkiksi Lapin maakuntaan mahdollistuu tätä kautta. Kun tämä aasialaisten matkailijoitten kasvu on ollut niin raju, niin kuin se Lapissa on ollut, niin nyt on nähtävissä jo se, että tämä matkailijavirta alkaa vuotaa Rovaniemeltä, Rovaseudulta ja matkailukeskuksista yli pienempiin kuntiin. Silloin on tärkeää, että ne matkailijat, jotka haluavat liikkua omin päin, käydä tutustumassa siihen aitoon, syvään Lapin maaseutuun, voivat tehdä sen myöskin omatoimisesti. Niin kuin on todettu, Lapisahan ei kerta kaikkiaan ole toimivaa joukkoliikennettä, ja silloin tämä mahdollisuus on tärkeä, niin että tästä matkailijavirrasta pääsevät myös ne Lapin syrjäisimmät kunnat hyötymään nykyistä enemmän. Mutta korostan kyllä sitä, että tämä liikenneturvallisuusnäkökulma on kyllä äärimmäisen tärkeä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.